

СТАНОВИЩЕ

*от професор д-р Диана Георгиева Иванова, доктор на биологическите науки,
Катедра по биохимия, молекулна медицина и нутригеномика, Факултет по фармация
при Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“ – Варна
Пощенски адрес: гр. Варна 9000, бул. „Цар Освободител“ 84, ет. 6, к-т 611;
електронен адрес: divanova@mu-varna.bg; телефон: 052 677075*

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ по „Биохимия“, обявен за нуждите на Катедра „Биохимия, молекулна медицина и нутригеномика“, Факултет по фармация при Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“ – Варна

1. Информация за конкурса

Със заповед № Р-109-96/21.03.2024 г. на Ректора на Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“ – Варна съм избрана за член на Научното жури, а с протокол № 1 от проведено първо заседание на НЖ съм определена да изготвя становище във връзка с процедура за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ по научна специалност „Биохимия“, област на висше образование *4. Природни науки, математика и информатика*, професионално направление *4.3. Биологически науки* по обявен конкурс в ДВ бр. 07/23.01.2024 г. за нуждите на катедра „Биохимия, молекулна медицина и нутригеномика“, Факултет по фармация при Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“ – Варна, с единствен кандидат в конкурса доц. д-р Мария Атанасова Раданова от същата катедра. Прегледът на документите показва, че те са изгответи педантично и напълно отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в РБългария и Правилника за неговото приложение в Медицински университет – Варна.

2. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

За участие в конкурса за академичната длъжност „Професор“ по научна специалност „Биохимия“ д-р Мария Раданова представя 1 дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“, 5 пълнотекстови научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и/или Scopus), равностойни на монографичен (хабилитационен) труд (показател В4), 9 научни публикации от показател Г7 и две реферирани в Scopus глави от книга (показател Г8), които цялостно отразяват научно-изследователската дейност на кандидатката, с която тя участва в конкурса за професор. Общий IF на представените публикации, без стойностите на IF на публикациите, свързани с дисертацията за присъждане на ОНС „Доктор“, е **44.89**. Общий брой точки на база стойностите на квартила (Q) на изданията, в които са публикувани трудовете, е 210. Повечето от публикациите от трите показателя са от последните 5 години. В **12** от публикациите (75%) кандидатката е **първи или последен автор**, което показва нейната активна и водеща роля при изработването и публикуването им. Извън изискуемите наукометрични изисквания кандидатката участва в конкурса с две допълнителни публикации в издания, реферирани и индексирани в Web of Science и/или Scopus (35 точки) и представя данни за 11 участия в научни форуми в чужбина и 3 в България.

Представените от доц. Раданова материали по конкурса са в научната област на обявения конкурс.

Индексът на цитируемост (h-index) на кандидатката е 10 по SCOPUS (<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=23499446600>) и Web of Science (<https://www.webofscience.com/wos/author/record/528759,3854939,26767230>) и 13 по Google Scholar (<https://scholar.google.com/citations?user=UzXPPM0AAAAJ&hl=en&oi=ao>). Представената справка показва, че към момента на подаване на документите цитиранията на научната продукция на кандидатката от независими изследователски групи са 119 на брой (238 т. от показател D11).

Научните разработки на доц. Раданова я характеризират като изграден и учен с международен авторитет и собствен научен профил, който отговаря на тематичните приоритети на звеното, в което протича кариерното израстване на кандидатката в Медицински университет - Варна. Тя участва в 4 национални научно-изследователски проекта на катедрата, които ѝ носят 40 точки от показател E14, ръководител е на 3 национални научни проекта (E16 = 60 т.), на българския екип на един международен проект (E17 = 50 т.) и има общо привлечени средства от проектна дейност в размер на 176928 лв., общо 34 т. от показател E18. Доц. Раданова е научен ръководител на три успешно защитили докторанти (общо 150 т. от показател E13 - съгласно правилника за развитие на академичния състав на МУ – Варна не се извършва деление на броя на съръководители на докторанта, ако те са от различни научни области, какъвто е и представеният случай). Кандидатката има научни профили в ORCID, Scopus, Web of Science, Research gate, Google Scholar. Членува в Съюз на учените в България (секция Биохимия, биофизика и молекуларна биология, Съюз на учените – Варна, България и Асоциацията на биохимичните катедри в България. Участва в множество специализации и допълнителни професионални квалификации, като само за 2023 г. се е включила в 4 присъствени и онлайн международни курсове.

Приемам приносите групирани по основни направления, както следва:

I. *Диагностични, прогностични и предiktivни биомаркери при солидни тумори.*

1. *Некодиращи РНК (non-coding RNAs, ncRNAs) и единични нуклеотидни полиморфизми (single nucleotide polymorphisms, SNPs) в гените им като диагностични и прогностични биомаркери;*

2. *Белъчни и генетични биомаркери с прогностично и предiktivno значение;*

II. *Молекулни ефекти от инхибирането на C1q – първия компонент на системата на комплемента – при пациенти с автоимунни заболявания;*

III. *Патологична дисрегулация на метаболизма.*

Една съществена част на научните трудове на доц. Раданова, с които тя участва в конкурса за професор, са насочени към проучване на нивата на циркулиращи в кръвта circRNAs и miRNAs, както и към проследяване на ролята на SNPs в гените за miRNAs, като потенциални биомаркери при пациенти с колоректален карцином в сравнение със здрави контроли. Тези изследвания са реализирани от интердисциплинарни екипи под нейно ръководство в рамките на два научноизследователски проекта и една докторска дисертация и научните приноси са отразени в 5 публикации, равностойни на хабилитационен труд. С цел по-задълбочено разбиране на механизмите, чрез които ncRNAs изпълняват своите функции, възможността те да се използват като самостоятелен биомаркер или в съчетание с утвърдените такива в рутинната практика, както и във връзка с разработването на таргетни терапии, научната работа на доц. Раданова се насочва към провеждането на функционални анализи. Друга част от изследванията в колаборация с големи екипи от лекари онкологи, патологи, генетици и други специалисти са свързани с търсене, анализ и оценка на

биомаркери, имащи отношение към прогнозата и отговора към терапията при пациенти с колоректален карцином, недребноклетъчен карцином на бял дроб и метастатичен карцином на гърда, както и проучване на автоимунния отговор срещу плазмени протеини на вродената имунна система. Международните колаборации, проектната дейност и ръководството на докторанти формират облика на млад инициативен и прогресивен учен с висок принос за научно-изследователската работа на катедрата, към която се числи. Резултатите са представени в редицата последващи публикации в научни списания с висок рейтинг и водеща роля на доц. Раданова.

Равносметката за изпълнението на минималните национални и допълнителни изисквания към научната и преподавателската дейност на кандидатката за заемане на академичната длъжност "професор" в научната област и професионално направление на конкурса по показатели е следната:

Група от показатели	Съдържание	Професор	Изпълнено
A	Показател 1	50	50
Б	Показател 2	-	-
В	Показател 3 или 4	100	102 (от В4)
Г	Сума от показателите от 5 до 10	200	210
Д	Сума от точките в показател 11	100	238
E	Сума от показателите от Е12-E20	150 (\geq 100 от Е13)	366,98 (от тях 150 от Е13)
Общо		600	966,98

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Доц. Мария Раданова е изграден и опитен преподавател по биохимия и молекулярна биология с над 20 години преподавателски стаж. При норматив 180 часа аудиторна заетост тя има 217 часа средна годишна аудиторна натовареност в Медицински университет – Варна и допълнително средно по 68 часа в Русенския университет „Ангел Кънчев“, където тя води лекции по биохимия и по клинична лаборатория, биохимия и имунология към Факултета по обществено здраве и здравни грижи. За преподавателския опит на кандидатката свидетелства и участието ѝ като съавтор в един учебник (Е19=0.98 т.) и две учебни ръководства по биохимия, които ѝ носят 9 точки към показател Е20.

4. Заключение

В конкурса доц. Раданова се представя с научна продукция, която я характеризира като водещ учен със собствен профил и развитие в областта на научните приоритети на катедрата, за нуждите на която е обявен конкурсът, и опитен преподавател. Научните приноси на кандидатката значително надхвърлят минималните наукометрични изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ по научна специалност по „*Биохимия*“, професионално направление **4.3. Биологически науки** и област на висшето образование **4. Природни науки, математика и информатика**. Цялостният анализ на научната продукция на кандидатката ми дават основание да дам най-висока оценка и положително становище и да предложа на членовете на Научното жури да гласуват доц. д-р Мария Атанасова Раданова да заеме академичната длъжност “Професор” по научна специалност „*Биохимия*“,

профессионалено направление **4.3. Биологически науки** в област на висшето образование **4. Природни науки, математика и информатика.**

21.05.2024 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:

/проф. д-р Диана Иванова, д.б.н./

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679